

PHÂN TÍCH NHÂN VẬT XUÂN TÓC ĐỎ TRONG ĐOẠN TRÍCH “HẠNH PHÚC CỦA MỘT TANG GIA” – VŨ TRỌNG PHỤNG

1. Dàn ý phân tích nhân vật Xuân Tóc Đỏ trong đoạn trích “Hạnh phúc của một tang gia” (trích Số đỏ) – Vũ Trọng Phụng

- Mở bài:

+ Vũ Trọng Phụng là nhà văn hiện thực của Việt Nam, ông đứng giữa phố phường để khai thác những góc khuất của thành thị, từ đó sáng tạo ra những thiên tiểu thuyết, những tác phẩm có giá trị hiện thực, phê phán đả kích vô cùng sâu cay một xã hội thực dân - nửa phong kiến thối nát, lố lăng, đồi bại.

+ Một trong những nhân vật đại diện cho lớp người thượng lưu, lố bịch dối trá, đại diện cho kết tinh, sản phẩm của xã hội lúc bấy giờ chính là nhân vật Xuân Tóc Đỏ trong tiểu thuyết “Số đỏ”, xuất hiện thoáng qua trong đoạn trích Hạnh phúc của một tang gia.

- Thân bài:

+ Tác giả, tác phẩm:

- Vũ Trọng Phụng (1912-1939), mồ côi cha từ nhỏ, từng bươn chải nhiều nghề để kiếm sống trước khi bước vào con đường viết văn. Văn học của ông là tiếng nói phê phán sâu cay một xã hội rối ren với những kẻ mang danh quý tộc, thượng lưu nhưng bản chất lại là những kẻ có lối sống và tâm hồn thối nát, đồi bại.
- Tác phẩm: Số đỏ, Giông tố, Vỡ đê, Cơm thầy cơm cô, Kỹ nghệ lấy tây,...
- Đoạn trích Hạnh phúc của một tang gia nằm ở chương XV của tiểu thuyết Số đỏ, kể về đám ma "thượng lưu" của cụ cố tổ, người mà vô tình bị Xuân làm tức chết.

+ Hoàn cảnh xuất thân của Xuân Tóc Đỏ:

- Mồ côi, vì thói dối gian, lưu manh bên bị bác đuổi khỏi nhà, lưu lạc đầu đường xó chợ.
- Làm nghề trèo me, trèo sấu, bán thuốc dạo, nhặt ban quần,... để kiếm sống.
- Chứng kiến đủ những tệ nạn, thói đời đen bạc, hình thành nên một nhân cách bị tha hóa.

+ Sự lưu manh hóa, tha hóa của Xuân Tóc Đỏ:

- Sự lưu manh của hắn xuất phát từ chính tính cách vốn gian xảo từ nhỏ, kết hợp việc phải bươn chải với cuộc sống khổ cực khiến hắn tự phát triển theo hướng lưu manh, và sự lưu manh của Xuân có phần khôn ngoan, giáo hoạt.
- Sự lưu manh hóa của Xuân không diễn ra bằng sự bạo lực, máu me, đâm thuê chém mướn mà nó lại xuất phát từ chính tâm hồn, từ chính trong lời ăn tiếng nói, cách cư xử.
- Có thể nói rằng những tối tăm, xấu xa trong cái xã hội phong kiến - nửa thực dân mục đồng thau lẫn lộn dường như đã kết tinh hết trong một con người như Xuân tóc đỏ, vô giáo dục, đầy xảo quyệt, dối gian, lẻo mép, quen lọc lừa và ưa hư vinh phù phiếm.

=> Bi kịch của Xuân cũng là bi kịch bị lưu manh hóa, tuy nhiên nhân vật này lại biết lợi dụng cái lưu manh của mình làm vốn liếng tiến thân.

+ Yếu tố tác động, giúp đỡ Xuân trong con đường tiến thân:

- Đó là những con người tự xưng mình là tầng lớp thượng lưu, quý phái, sang trọng thể nhưng điếm nhân cách thì lại bằng không, họ ưa thích những thú vui thể xác, dâm dăng, ưa tiền tài, danh vọng, lối bịch và bại hoại.
- Ví dụ như bà Phó Đoan, cô Tuyết ngây thơ, ông cố Hồng, vợ chồng Văn Minh, và nhiều những người khác.

+ Nhận xét về nhân vật Xuân Tóc Đỏ:

- Là một kẻ lưu manh chính hiệu, không có nhân cách, dâm dăng, vô giáo dục.
- Là một kẻ cực kỳ nhạy bén và thức thời, sẵn sàng thích nghi được với hoàn cảnh, luôn chuẩn bị cho mình những kịch bản, những cái mặt nạ khác nhau để ứng phó với đủ mọi thể loại người, thậm chí là nắm bộn quyền quý ấy trong lòng bàn tay.
- Tuy nhiên rất thẳng thắn với bản thân rằng mình là một kẻ không ra gì, hạ lưu.

- **Kết bài:**

+ Cả cuộc đời Xuân và sự lưu manh của Xuân đã phơi bày ra cái bộ mặt lối bịch, đốn mạt của cái tầng lớp tự xưng là thượng lưu của cái xã hội nửa tây nửa ta lúc bấy giờ.

+ Xuân là kết tinh là sản phẩm không phải của tạo hóa mà là của chính xã hội ấy, giữa một xã hội thật giả đúng sai lẫn lộn, một kẻ đầu đường xó chợ, lưu manh không nghề nghiệp phải tự cứu lấy mình bằng chính sự lưu manh, chính thói lẻo mép bản thủ, chính những lời xảo ngôn, lọc lừa sao cho xứng với những kẻ tự xưng là quyền quý.

2. Phân tích nhân vật Xuân Tóc Đỏ trong đoạn trích “Hạnh phúc của một tang gia” (trích Số đỏ) – Vũ Trọng Phụng

Mỗi dòng văn đều có cảm hứng riêng cho nó. Đối với văn học hiện thực, nhìn chung cảm hứng của nó là sự phủ nhận và phê phán thực tại xã hội thông qua những nhân vật điển hình và đặc sắc. “Số đỏ” của Vũ Trọng Phụng là tác phẩm tố cáo hiện thực xã hội độc đáo bằng tiếng cười ào ạt, bằng một hình tượng “kì dị” mà nổi bật và đại diện trong tác phẩm là nhân vật Xuân Tóc Đỏ.

Vũ Trọng Phụng đã khắc họa nên xã hội đương thời là những tấn kịch của con người, con người sống giữa xã hội đầy lố lăng, giả dối, buồn cười thông qua nhân vật Xuân Tóc Đỏ. Đó là một tên cơ hội, tiến được trong xã hội nhờ trò “gian trá bịp bợm”. Xuân Tóc Đỏ thực chất chỉ là một đứa lưu manh, vô học với lí lịch tối đen như mực: “Thằng Xuân lấy đầu hè, xó cửa làm nhà; lấy sáu các phố, cá hồ Hoàn Kiếm làm vui. Nó đã bán phá xa, bán nhật trình, bán cao đơn hoàn tán trên xe lửa, chạy rạp hát, và với ba nghề tiểu xảo khác nữa. Ánh nắng mặt trời làm cho tóc nó đỏ như tóc Tây. Cảnh ngộ đó tạo nên nó một đứa hoàn toàn vô giáo dục, nhưng tính nó quái lắm, thạo đời lắm”...

Nhân vật Xuân Tóc Đỏ được khắc họa lên là một tên lang thang khắp nơi, tự kiếm sống bằng nhiều nghề nghiệp, chính vì thế hắn càng tinh ranh hơn. Xuân Tóc Đỏ là nhân vật có cuộc sống đầu đường xó chợ, vỉa hè, cuộc sống như vậy đã tạo ra một nhân vật bụi đời, lưu manh, tinh quái không ai bằng. Nhưng cũng nhờ vào những hoàn cảnh đặc biệt đó, Xuân đã nhập vào thế giới thương lưu, những kẻ giàu có, từ ông bà Văn Minh, bà phó Đoan, cô Tuyết... nói chung cái xã hội thương lưu đó là môi trường rất tốt để nuôi dưỡng những loại người như Xuân Tóc Đỏ. Con đường tiến lên của Xuân hoàn toàn là do những cơ may. Có những điều mà đến chính Xuân cũng không ngờ được. Do bản tính nhanh nhẹn, láu cá, hắn tạo được chỗ đứng trong gia đình ông bà Văn Minh. Để từ một anh nhặt banh ở sân quần, một gã thổi loa kén quảng cáo thuốc lậu trở thành sinh viên trường thuốc, một quan đốc - tờ Xuân, một cây hi vọng của giớu quân vọt Bắc kì, một vĩ nhân cứu quốc, một bậc thượng lưu của xã hội... Tất cả tuy có được nhà văn phóng đại, nhưng cái điều cốt yếu vẫn là sự tố cáo chân thực hiện thực xã hội. Thực vậy Xuân chỉ là một tên vô lại bằng những ngôn từ thấp hèn cửa miệng: “Mẹ kiếp”, “Nước mẹ gi”... Do biết một tí về nghề thuốc, trong thời gian quảng cáo thuốc lậu, hắn được Văn Minh giới thiệu là “sinh viên trường thuốc” và hắn chữa khỏi bệnh cho cụ cố Tổ. Bước đầu hắn đã gặp được vận đỏ: Chẳng những được tiếng àm còn được tình. Người đầu tiên mê Xuân là cô Tuyết, tình nguyện trực đêm với “quan đốc - tờ” và một loạt người khác dần dần chú ý và cũng thấy mê nó. Sự tình cờ màu nhiệm càng làm thanh thế của Xuân to lên trong gia đình của Văn Minh, từ đó “sự ngu độn của hắn được người ta cho là nhũn nhặn, là sự khiêm tốn, nên nó càng được yêu mến hơn”. Bà phó Đoan cũng đã có tình với nó và cho hắn là người có học thức, ông phán mọc sừng cũng xem nó là người đứng đắn.

Nhân vật luôn gặp vận may trong "Hạnh phúc của một tang gia" là Xuân Tóc Đỏ, hắn không có học hành đàng hoàng, một kẻ đầu đường xó chợ nhưng lại khiến mọi người kinh ngạc bởi sự huyền diệu của hắn khi chữa bệnh cho cụ cố. Tính cách luôn có những mặt trước sau không hề thay đổi. Bản chất của một tên lưu manh, mở miệng ả là cứ “mẹ kiếp”, “nước mẹ gi”. Sự khôn ranh không phải do học hành mà do sự bất chước, che đậy, đối phó với mọi tình huống. Nào hắn có biết làm thơ đâu mà cũng được tôn là “Xuân Tóc Đỏ thi sĩ”, thực chất hắn chỉ thuộc bài thơ “thuốc cảm, nhức đầu” của những tiệm thuốc giao cho hắn đi bán dạo! Trên sân khấu cuộc đời xô bồ hỗn độn hắn sắm rất nhiều vai hài kịch. “Nhưng đôi khi, giữa lúc đang múa may khóc cười trên sân khấu, hắn bỗng nhớ đến thân phận hèn

mọn của mình và gần như sững đi trong chốc lát, trong cái giây phút quan trọng đó, hấn hiện nguyên hình là một thằng Xuân hạ lưu, vô học” (Phan Cự Đệ). Chẳng hạn lúc Xuân Tóc Đỏ “ưỡn ngực” nói to trước vợ chồng ông Phán và trước mặt cả nhà Văn Minh: “Thưa ngài, ngài là người chồng mọc sừng!”. Tình cảnh bi đát xảy ra, “ông Phán dẩy thép ôm lấy ngực ngã quỵ xuống đất, cụ Tổ cũng nấc một cái to, ngã xuống giường”... Trong lúc bối rối nguy ngập này, Xuân Tóc Đỏ thú tội và chỉ biết chạy thẳng một mạch như kẻ cắp “Thưa cụ, quả con vô học, xưa nay nhật banh quần hạ lưu, không biết thuốc ạ!”. Nhưng rõ là số hấn quá đỗi, hấn không bị xem thường mà còn được trọng vọng! Cái chết của cụ Tổ càng làm người ta nể phục hấn. Đám tang cụ cố trước đó không hề có mặt hấn, nhưng trên đường mai táng rộn rịp bỗng có sự xuất hiện lạ lùng của chiếc xe tang mà trên đó có Xuân và mấy vị sư chùa bà Đanh ngồi chễm chệ. Chính sự xuất hiện này đã làm cho đám tang ngày càng sang trọng, thượng lưu. Thân chủ của cụ Tổ càng thấy khâm phục Xuân bởi Xuân đã góp phần làm lừng danh “đám tang lớn nhất từ trước đến nay”. Nhưng đó là một sự thật mỉa mai, lộ bịch, phũ phàng, tàn nhẫn. Bởi chính nó đã gây ra cái chết cho cụ Tổ. Tình cảm gì cái thằng Xuân, sự xuất hiện của nó một lần nữa tô đậm con người đều cáng, vô lương tâm của Xuân, và của cả cái xã hội văn minh “chó đều”. Đó là hiện thực, hiện thực toát lên bằng cái nhìn châm biếm và tiếng cười ồ ạt. Nó không phải là tiếng khóc, là nước mắt như “Đám tang lão Gôriô” (Lão Gôriô – Ban Zắc).

Để mọi người kính trọng, tạo thân thế uy nghiêm cho bản thân Xuân Tóc Đỏ cho rằng phải xem thường mọi người và hấn càng làm bộ, giả dối, mưu mô bao nhiêu thì lại được kính trọng bấy nhiêu, đó là nhận định của Xuân khi nhận thấy rõ vị trí của mình trong xã hội. Dù làm ra vẻ kiêu cách nhưng bản chất của nhân vật này vẫn là lộ bịch, kịch cỡm. Thái độ của hấn mỗi lần được tiếp xúc với mọi người chỉ là sự đòi hỏi kiêu cách “Rất hân hạnh”... và hết sức lộ bịch khi hấn đứng trước quần chúng “Hỡi quần chúng, mi không hiểu gì, mi oán ta. Ta vẫn yêu quý mi, mặc lòng mi chẳng rõ lòng ta. Thôi giản tán đi!”. Thực chất của Xuân Tóc Đỏ là như vậy. Tác giả xây dựng thành công nhân vật này bằng bút pháp châm biếm sâu sắc, bằng tiếng cười tung hô vào mặt xã hội “Âu hoá” kịch cỡm. Xuân Tóc Đỏ không chỉ là tính cách của một cá nhân mà là sự tổng hợp các loại người trong xã hội thối tha ấy.

Qua nhân vật Xuân Tóc Đỏ chúng ta thấy rằng những con người tự coi mình có văn hóa, văn minh thực chất là giả dối, đều giả, mưu mô, thác loạn. Chỉ trong xã hội thực dân thì những kẻ như Xuân Tóc Đỏ mới có “vai trò quan trọng” đứng trên thiên hạ làm xã hội điên đảo, mục nát. Xuân Tóc Đỏ là hình tượng độc đáo trong tiểu thuyết hoạt kê độc nhất vô nhị của văn học hiện thực 1930 – 1945. Thông qua những chuỗi cười mà Vũ Trọng Phụng lên án gay gắt cái xã hội đòi bại đê tiện thời ông sống. Tiếng cười ấy đồng thời cũng là tiếng chửi thẳng vào bọn người học đòi làm quý tộc, làm tư sản nhưng ngu độn, chỉ biết sống vì đồng tiền mà quên đi nhân phẩm.

3. Cảm nhận về nhân vật Xuân Tóc Đỏ trong đoạn trích “Hạnh phúc của một tang gia” (trích Số đỏ) – Vũ Trọng Phụng

Vũ Trọng Phụng được biết đến là nhà văn của nghệ thuật trào phúng, các tác phẩm của Vũ Trọng Phụng đều tạo nên tiếng cười trào phúng cho người đọc, đặc biệt là tác phẩm "Số đỏ" của ông. Đoạn trích "Hạnh phúc của một tang gia" là một trong những đoạn trích nổi bật nhất trong tác phẩm "Số đỏ" của ông. Người ta luôn ấn tượng bởi nhân vật Xuân Tóc Đỏ - nhân vật chính trong tiểu thuyết Số đỏ, một kẻ cơ hội bò dần vào giới thượng lưu bằng nhiều mách khéo mà bất cứ một con người bình thường nào cũng không nghĩ ra được. Có thể nói Xuân Tóc Đỏ làm nên thành công cho số đỏ.

Vũ Trọng Phụng đã đặt tên cho nhân vật của mình là Xuân Tóc Đỏ bởi nó liên quan đến cuộc đời và xuất thân của nhân vật này. Nguồn gốc xuất thân không được tốt đẹp lắm, được nhà văn giới thiệu như sau: "Cái tên Xuân Tóc Đỏ gắn liền với nguồn gốc xuất thân và quãng đời chẳng lấy gì làm đẹp đẽ của hắn. Sinh ra thuộc tầng lớp dưới đáy xã hội, mồ côi cả cha lẫn mẹ. Xuân đi ở cho nhà bác họ, nhưng mới chín, mười tuổi, Xuân đã có hành động bỉ ổi, bị bác đánh và đuổi đi. Không nhà, không cửa, không người thân thích, hắn sống lang thang bằng đủ mọi nghề của một kẻ ma cà bông. Thành Xuân lấy đầu hè xó chợ làm nhà, lấy sấu ở các phố, lấy cá ở Hồ Hoàn Kiếm làm cơm. Nó bán phá xa, bán nhật trình, chạy cờ rạp hát". Cảnh ngộ đó tạo cho nó lên một đũa hoàn toàn vô giáo dục, tuy nó tinh quái lắm, thạo đời lắm. Thế nhưng, trong cái xã hội thực dân tư sản thời Vũ Trọng Phụng với đông đúc những nhà giàu hãnh tiến, gái tân mắt nét. Xuân Tóc Đỏ gặp số đỏ đến lạ kì.

Sự việc may mắn đầu tiên đến với Xuân Tóc Đỏ là hành động vô cùng lưu manh, hắn đã nhìn trộm một cô đầm thay váy và bị bắt quả tang tai trận. Người ta nhốt hắn vào bốt rồi xềnh xệch ra sân mà tát, mà sỉ vả. Nhưng số đỏ đã mỉm cười với hắn. Nhờ hành động dòm trộm ấy, Xuân Tóc Đỏ đã lọt vào mắt xanh của bà Phó Đoan - một người Tây góa chồng dâm dăng. Bà Phó Đoan bỏ tiền nộp phạt cho cảnh sát, bảo lãnh cho Xuân ra tù với mục đích biến hắn thành công cụ thỏa mãn thói dâm ô của bà. Ngày đầu đến nhà bà Phó Đoan, bước chân đầu tiên vào xã hội thượng lưu, Xuân Tóc Đỏ có chút ngờ nghệch, nhưng Xuân nhanh chóng thích nghi, nhập vào xã hội đó để tiến thân.

Sau khi được cứu thoát khỏi cảnh tù tội bởi bà Phó Đoan giúp thì Xuân Tóc Đỏ được bà Phó Đoan giới thiệu vào làm việc ở một tiệm may Âu hóa của vợ chồng Văn Minh - một thành viên của xã hội thượng lưu. Bước vào đây, Xuân đã gặp được nhiều sự may mắn ngẫu nhiên. Hắn bập bõm học những mốt y phục: Ngây thơ, Lời hứa, Chờ một phút, rồi nhờ vào cái tài lẻo mép của hắn, hắn được những kẻ thượng lưu dốt nát đánh giá rất cao Xuân bắt đầu tham dự vào cải cách xã hội, hắn thực sự đi vào cái thế giới giàu sang, điều mà trước đó, Xuân Tóc Đỏ mơ cũng không thấy nổi.

Nếu như lúc đầu nhân vật Xuân Tóc Đỏ vô cùng lạ lẫm, chưa quen lắm khi bị ném vào cái xã hội thượng lưu, quá xa lạ với cuộc sống đầu đường xó chợ của hắn nên hắn đã bỏ qua những cơ hội tốt, lúc ấy Xuân hoàn toàn bị động trước cái số đỏ của mình nên hoặc không khai thác được, hoặc bỏ lỡ dịp may bày sẵn như lần đầu đến nhà bà Phó Đoan. Rồi sau đó, Xuân vốn tinh quái và thạo đời, Xuân nhanh chóng hiểu ra rằng cái xã hội sang trọng mà hắn lọt vào được cũng như cái xã hội lem luốc của hắn bề ngoài tuy khác nhau nhưng cùng chung một bản chất, dâm ô, đều cáng, háms danh, bịp bợm. Và khi đã hiểu Xuân quyết định dành cho mình một vị trí trong xã hội đó. Hắn đã thực sự thành công.

Ở tiệm may Âu hóa vài ngày, Xuân đã được mụ Phó Đoan khen là được việc ở đâu vui vẻ đây, thịnh vượng đấy. Văn Minh vợ cũng khen hết lời: Hấn thông minh lắm! Mới vào đây có vài ngày mà khách khứa xem ý ai cũng mến. Còn Văn Minh chồng thì ôn tồn nhận xét "được cái hấn cũng mồm mép nhanh nhẩu". Các bà, các cô thì thích hấn vì hấn khéo nịnh, khéo hót, có người khen Xuân là phong nhã, hiểu biết nhiều. Nhưng Xuân thực chất là một tên láu cá, xảo quyệt. Hấn dĩ sử dụng tất cả những gì thu lượm được trong cõi đời lăn lóc dưới đáy xã hội để tiến thân. Đó là một sự trào phúng đặc sắc của nhà văn. Với Xuân, hấn chỉ có tính thông minh, kiêu con vẹt và triết lí của một cái đầu rỗng tuếch!

Xuân Tóc Đỏ lại tiếp tục gặp vận may đó là đột nhiên trở thành sinh viên trường thuốc và được người ta gọi với cái tên uy nghiêm là đốc tờ Xuân. Nhờ Xuân ngày xưa chuyên thổi loa quảng cáo thuốc lậu ngày nào, vì thế đã thuộc lòng được mớ kiến thức bập bõm, lộn xộn. Sau đấy, hấn ngồi hóng chuyện giữa cụ cố Hồng, bà Phó Đoan, vợ chồng Văn Minh về bệnh tình của cụ tổ, hấn đem những điều này góp ý vào. Ngay sau đó, hấn thành sinh viên trường thuốc qua sự bịp bợm của Văn Minh đang tìm một thầy thuốc rỏm để cụ tổ chết đi. Trước sự "thông thạo" về y lí của Xuân, cả bà Phó Đoan và vợ chồng Văn Minh đều kinh hoàng, không hiểu duyên cớ vì đâu, cụ cố Hồng kính cẩn hỏi Xuân: Bẩm ngài ngài làm gì mà giỏi về y lí như vậy ạ?

Nhân vật Xuân được Vũ Trọng Phụng xây dựng hết sức trào phúng, bằng sự ngu độn của Xuân thì hấn đã dần dần bước lên được những bậc thang của danh vọng, uy nghiêm, thậm chí cái sự ngu dốt của hấn mà còn được người ta nhận xét, đây là nhũn nhận, khiêm tốn. Bà Phó Đoan xem nó là người có học thức. Ông Phán Mộc Sừng cũng cho Xuân là người đứng đắn. Nhờ tài bẻm mép của Xuân mà cửa hàng Âu hóa của vợ chồng Văn Minh phát đạt, nhờ tài chữa bệnh bằng thuốc Thánh đền Bia thực ra là nước ao và rau dại mà cụ tổ khỏi bệnh, Uy tín của Xuân được nâng cao, được mọi người tâng bốc. Lúc đầu, Xuân chỉ là công cụ của bọn lừa bịp, sau đó, Xuân trở thành kẻ đi lừa đi bịp. Những ngôn ngữ của kẻ vô học, nước mẹ gì, mẹ kiếp... được bọn kia tôn sùng. Xuân Tóc Đỏ ngày càng lên tầm cao danh vọng, hấn kiêu ngạo, mọi người trở nên sợ hấn và lấy lòng hấn. Hấn được cô Tuyết - con gái cụ cố Hồng mang tiếng là hư hỏng với hấn mê như điều đổ. Hấn gây ra cái chết của cụ tổ - cái chết mà lũ con cháu mong ngày mong đêm khi tổ cáo tội ngoại tình của con gái cụ.

Kết thúc truyện, chúng ta thấy nhân vật Xuân Tóc Đỏ đã đứng đường hoàng trên bước đường của danh vọng với tên gọi đầy mỉa mai "vĩ nhân", được xem là anh hùng cứu quốc đang diễn thuyết trước đông đảo quần chúng, gọi quần chúng là mi. Bằng hành động bịp bợm của nước Xiêm để tránh họa chiến tranh. Trong cái xã hội tư sản nhỏ nhẻ đó, kẻ vô học như Xuân được biểu dương, tán tụng đến không ngờ.

Có thể nói, một trong những nhân vật được Vũ Trọng Phụng xây dựng trong "Hạnh phúc của một tang gia" thì nhân vật Xuân Tóc Đỏ là nhân vật điển hình cho cái xã hội thời ấy nhất. Qua nhân vật Xuân thì Vũ Trọng Phụng cũng có dịp thể hiện tài năng về nghệ thuật trào phúng của mình. Mỗi chương trong số đó là một màn kịch mà các xung đột diễn ra đầy kịch tính. Trong xã hội đó, kẻ vô học đào luyện trong nền văn hóa vỉa hè trở thành anh hùng cứu quốc, vĩ nhân, quả là sự châm biếm sâu cay. Qua nhân vật này, tác giả thể hiện sự tố cáo mạnh mẽ đối với xã hội đương thời - xã hội tư sản đầy rẫy thói dâm ô, bịp bợm vô liêm sỉ mà Xuân Tóc Đỏ là một điển hình. Hình tượng nhân vật Xuân Tóc Đỏ là một sáng tạo độc đáo của Vũ Trọng Phụng. Giữa những nhân vật về người nông dân quen thuộc như: Chị Dậu, Chí Phèo... những tên địa chủ như: Bá Kiến, Nghị Quế,... Xuân Tóc

Đỏ quả là độc nhất vô nhị trong văn học hiện thực trào phúng trước Cách mạng tháng Tám.

WWW.ELIB.VN